

## Politik Bilim

### '4+4+4' ile '5-7-7'nin Farkı...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; [harunaykutgoker@gmail.com](mailto:harunaykutgoker@gmail.com)

**Konumuza geçmeden not edelim:**

**Prof. Dr. Fatih Hilmioğlu'nun özgürlüğünden yoksun bırakılması, buna karar verenlerden çok, hukuksuzluğa tepki vermeyen üniversitenin yüz karasıdır.**

A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin Ankara'da düzenlediği 21. Yüzyıl için Planlama Kurultayı'nda bugün yapacağım sunuş için bilim, teknoloji ve sanayide önde koşan ülkelerde, izledikleri politika ya da stratejiler açısından 'ne var ne yok' turuna çıktım. Tabii, elektronik ortamda... O ülkeleri sürekli izliyorum ama sunuş yapacağım; kaçırdığım bir şey olmasın...

Bu turlarda, beni en çok Uzak Doğu yoruyor; sorun dil... Politika ve strateji belgeleri İngilizce de yayımlanıyor, ama yürürlüğe girdikten epey zaman sonra... Bu kez de, özellikle G. Kore'nin belgelerine ulaşmakta bir hayli zorlandım. G. Kore'nin 1999'da yürürlüğe giren ve 2025 yılı hedef alındığı için **Vizyon 2025** adıyla anılan "**Uzun Vâdeli Bilim ve Teknoloji Geliştirme Planı**" olduğunu biliyorum. O plana göre şu arada yeniledikleri beş yıllık bir bilim ve teknoloji ana planlarının da olması gerekir; onu arıyorum. Sonuçta planın kendisine değil ama bilgisine ulaştım. Nereden mi? Birleşik Krallık Seul Elçiliği'nin Birleşik Krallık Ticaret ve Yatırım ajansına, gönderdiği 23 Temmuz 2013 günlü rapordan...

Yanılmamışım, G. Kore'nin geçen yıl yürürlüğe giren, beş yıllık yeni bir **Bilim ve Teknoloji Ana Planı (2013-2017)** var... Elçilik raporuna göre bu planda beş stratejik hedef öngörülmüş:

- ARGE desteğinin 63,86 milyar dolardan izleyen beş yılda 86,84 milyar dolara yükseltilmesi...
- Akıllı şebekeler, CO<sub>2</sub> tutma-depolama, kişiye özel farmasötikler dâhil Kore için öncelikli 30 alanda stratejik öneme sahip 120 teknolojiyi geliştirmede yetkinlik...
- Temel bilimlere daha fazla destek sağlanarak Kore'nin yaratıcılık kapasitesinin geliştirilmesi...
- KOBİ'lere ve risk sermayesi şirketlerine daha büyük destek...
- Bilimle ilişkili yeni işler yaratılması...

Bu stratejik hedefler size de çok iddialıymış gibi gelmedi mi? Örneğin ARGE'ye 2013'ten başlayarak beş yıllık bir dönemde kamu kaynaklarından toplam 86,84 milyar dolar destek sağlayacaklar. Bu, yılda ortalama 17,4 milyar dolarlık destek demek. Şimdi lütfen, Türkiye'nin 2012'de üniversitesi, özel sektörü, kamusu hepsi içinde, toplam ARGE harcamasının  $\approx 7,3$  milyar dolar olduğunu anımsayın.

Birleşik Krallık Seul Elçiliği de hedefleri iddialı bulmuş. Yorumları şu: "*Daha önceki yönetimin 5-7-7 inisiyatifine göre bu plan kapsam ve hacim olarak çok daha fazla iddialı... Öngörülen hedefler, vaatten çok bir yön gösterme olarak yorumlanmalı...*"

Diyeceksiniz ki, bu '5-7-7' de ne? E, herkes Recep Bey gibi, '4+4+4' formülüyle ülkesini tarihsel olarak geriye sıçratacak değil ya! '5-7-7' Korelilerin yukarıda adını andığım Vizyon 2025'te öngörülen 2025 yılına sıçrama formülü... Şu üç hedefi simgeliyor:

- ARGE harcamalarında GSYH'nin %5'i hedefine erişmek...
- Bilim ve teknolojiye dünyanın en tepedeki 7 büyük gücü arasında yer almak...
- Belli başlı 7 teknoloji alanında önde koşmak...

İngiliz yorumcular yeni plan hedeflerini iddialı bulmuşlar ama görülen o ki, Koreliler kendilerine gösterilen yönde hızla ilerlemeyi başarıyorlar. Zira daha 2011 yılında Kore, ARGE harcamalarında %4'ün üzerine çıkmış ve dünya sıralamasında 2'nciliği yakalamıştı. Aynı yıl bilimde de, dünyanın en iyi 8'inci ülkesi olduğunu biliyoruz. (**Sci. American**, Ekim, 2012 ve Ekim, 2013.)

Söz aramızda, biz de Recep Beyin gösterdiği yönde gerilemekte, hız olarak hiç fena değiliz...

**CBT. 24 Ocak 2014**